

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100657

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-09-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Майборода Юрій Олексійович

2. Yuriy O. Mayboroda

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 292

Назва наукової спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Дата захисту: 23-11-2023

Спеціальність за освітою: фізика

Місце роботи здобувача: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ СТЕН

Код за ЄДРПОУ: 19108355

Місцезнаходження: вул. М.Заньковецької, 3/8, Ужгород, Ужгородський р-н., 88018, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 61.051.080

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.51, 06.51.02, 06.04.17

Тема дисертації:

1. Механізм забезпечення глобального торговельного лідерства США
2. The mechanism for ensuring the US global trade leadership

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному аналізу теоретичних основ та практичних аспектів функціонування механізму забезпечення глобального торговельного лідерства США в умовах загострення глобальної конкуренції та кризових процесів у світовій економіці. Досліджено концептуальні засади глобального торговельного лідерства як складової глобального економічного лідерства та теоретичні підходи до обґрунтування мотивів та факторів домінування країн у міжнародній торгівлі, вдосконалено понятійно-категоріальний апарат з даної тематики. У роботі проаналізовано існуючі методичні підходи до оцінки місця та ролі країни у світовій торгівлі, систематизовано показники, що застосовуються для проведення такого

аналізу, та запропоновано власний алгоритм оцінки позицій країни у світовій торговельній системі. Розроблено організаційну модель механізму забезпечення глобального торговельного лідерства. На основі результатів оцінки ресурсних, макроекономічних, інституційних параметрів економіки США із врахуванням історико-економічного контексту її розвитку, виокремлено фактори, що обумовили досягнення країною високих конкурентних позицій та лідерства у міжнародній торгівлі. Проведено аналіз показників зовнішньої торгівлі США. Здійснено оцінку закордонної діяльності ТНК, що базуються в США, змін у їх позиціях на світових ринках, визначено особливості взаємовідносин між ТНК та урядом США. Здійснено комплексний аналіз структури організаційно-економічного механізму забезпечення глобального лідерства США, визначено характерні риси трансформації зовнішньоторговельної політики США. Запропоновано авторський підхід до оцінки лідерства у торгівлі, що ґрунтується на розрахунку та вивченні у динаміці індексу глобального торговельного лідерства. У дисертаційній роботі проведено оцінку сутнісних рис конкурентної взаємодії США й Китаю та обґрунтовано вплив двосторонньої торгівлі та інвестиційного співробітництва на позиції США у світовій торгівлі. Здійснено аналіз передумов, факторів та специфічних рис двосторонньої торгівлі України та США. Ключові слова: міжнародна торгівля, експорт, США, механізм, ТНК, лідерство, глобальна конкуренція, конкурентоспроможність, зовнішньоторговельна політика, світовий ринок.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive analysis of the theoretical foundations and practical aspects of the functioning of the mechanism for ensuring the global trade leadership of the United States under conditions of intensifying global competition and crisis processes in the world economy. The conceptual foundations of global trade leadership as a component of global economic leadership and theoretical approaches to justifying the motives and factors of countries' dominance in international trade have been studied, the conceptual and categorical apparatus of this topic was improved. The existing methodical approaches to assessing the country's place and role in the world trade system have been analyzed, the indicators used for such analysis systematized, and author's algorithm for assessing the country's position in the world trade system proposed. An organizational model of the mechanism for ensuring global trade leadership is developed. Based on the results of the assessment of the resource, macroeconomic, and institutional parameters of the US economy, taking into account the historical and economic context of its development, the factors that determined the country's achievement of high competitive positions and leadership in international trade have been singled out. The analysis of the US foreign trade indicators was carried out. assessment of the foreign activities of TNCs based in the USA, changes in their positions on world markets, and the specifics of the relationship between TNCs and the US government were determined. A comprehensive analysis of the structure of the organizational and economic mechanism for ensuring the global leadership of the USA was carried out. Characteristic features of the transformation of the US foreign trade policy were determined. An author's approach to the assessment of leadership in trade is proposed, which is based on the calculation and study of the dynamics of the global trade leadership index. The dissertation evaluates the essential features of the competitive interaction between the United States and China and substantiates the impact of bilateral trade and investment cooperation on the position of the United States in world trade. An analysis of the prerequisites, factors and specific features of bilateral trade between Ukraine and the USA was carried out. Key words: international trade, export, the USA, mechanism, TNC, leadership, global competition, competitiveness, foreign trade policy, world market.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0120U100386

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Майборода Ю.О. Фактори глобального торговельного лідерства США. Науковий вісник УжНУ. Серія «Міжнародні економічні відносини». 2019. №27. С.111-115. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-27-21>.
- 2. Брензович К.С., Майборода Ю.О. Вплив національних ТНК на формування позицій США на світових ринках. Інфраструктура ринку. 2020. №43. С.3-8. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct43-1>. (Здобувачем здійснено аналіз позицій американських ТНК у провідних рейтингах).
- 3. Майборода Ю.О. Економізація дипломатії та трансформація зовнішньоторговельної політики США в контексті збереження глобального торговельного лідерства. Науковий вісник УжНУ. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2020. Вип.33. Ч.1. С.106-111. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-33-19>.
- 4. Майборода Ю.О. Методика оцінки лідерства у міжнародній торгівлі. Причорноморські економічні студії. 2021. Вип.71. С.29-35. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.71-4>
- 5. Брензович К.С., Майборода Ю.О., Січка В.М. Конкурентна взаємозалежність США та КНР в контексті геоекономічних трансформацій. Причорноморські економічні студії. 2022. Вип.76. С.18-24. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.76-2>. (Здобувачем проаналізовано вплив США на укріплення позицій КНР на світових ринках та роль внутрішнього китайського ринку у розвитку американських ТНК).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U100386

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Брензович Катерина Степанівна

2. Kateryna S. Brenzovych

Кваліфікація: к.е.н., доцент, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1935-3581

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Резнікова Наталія Володимирівна
2. Nataliia V. Reznikova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2570-869X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цимбал Людмила Іванівна
2. LIUDMYLA I. TSYMBAL

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнір Наталія Олексіївна

2. Nataliia O. Kushnir

Кваліфікація: к.е.н., доцент, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7476-3196

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ерфан Єва Алоїсівна

2. Eva A. Erfan

Кваліфікація: к.е.н., доцент, 08.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Заяць Олена Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Заяць Олена Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сабов Вікторія Іванівна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна